

LATVIJAS
REPUBLIKAS
FINANŠU
MINISTRIJA

Privātpersonu, t.sk. nevalstisko organizāciju (NVO) finansēšana no valsts budžeta līdzekļiem

2013.04.22.

2013.gada marts

Darba grupas izveide

Atbilstoši Ministru prezidenta 19.07.2011.rezolūcijai Nr.87/2011-JUR-80 Finanšu ministrijā (turpmāk – FM) tika izveidota darba grupa normatīvo aktu projektu izstrādei, lai precizētu valsts budžeta līdzekļu piešķiršanas, līdzekļu izlietojuma, uzskaites, kontroles un pārskatu sniegšanas kārtību biedrībām, nodibinājumiem, reliģiskām organizācijām un kapitālsabiedrībām, ņemot vērā KNAB sagatavoto informatīvo ziņojumu «Par valsts vai pašvaldību budžeta finansētu institūciju darbību regulējošo normatīvo aktu pilnveidošanu»

Darba grupai dotais uzdevums

noteikts Ministru kabineta (turpmāk – MK) 20.12.2011. sēdes protokollēmuma (prot.Nr.75 38.§) «Informatīvais ziņojums «Par valsts vai pašvaldību budžeta finansētu institūciju darbību regulējošo normatīvo aktu pilnveidošanu»»

3.1. un 3.2..apakšpunktos

FM sagatavot un finanšu ministram līdz š.g.1.jūlijam iesniegt noteiktā kārtībā MK:

3.1. Normatīvo aktu projektus, atbilstoši informatīvajā ziņojumā minētajiem kritērijiem precizējot valsts budžeta piešķiršanas kārtību biedrībām, nodibinājumiem, reliģiskām organizācijām un kapitālsabiedrībām, kā arī šo līdzekļu izlietojuma uzskaites, kontroles un pārskatu iesniegšanas kārtību;

3.2.Likumprojektu par grozījumiem Likumā par budžetu un finanšu vadību (turpmāk - LBFV), paredzot deleģējumu MK noteikt kārtību specifiskajās jomās par valsts budžeta līdzekļu piešķiršanu budžeta finansētajām institūcijām un citām organizācijām, kurām var tikt piešķirts valsts budžeta finansējums, kā arī šo līdzekļu izlietošanas kontroli un atskaitīšanās kārtību.

Darba grupā sākotnēji norādītās pamatproblēmas

Valsts budžeta finansējums bieži tiek piešķirts neievērojot Valsts pārvaldes iekārtas likums (VPIL) 12.pantā noteiktos publisko tiesību līgumu veidus valsts pārvaldes jomā:

- 1) sadarbības līgumu (VPIL 61.pants);
- 2) administratīvo līgumu (VPIL X nodaļa);
- **3) deleģēšanas līgumu (VPIL V nodaļa);**
- 4) līdzdarbības līgumu (VPIL VI nodaļa).

Nav vienota un caurskatāma valsts budžeta finansējuma piešķiršanas, uzskaites un piešķirtā finansējuma izlietošanas kontroles kārtība privātpersonām (t.sk. NVO un privātām kapitālsabiedrībām)

Nav skaidra pretendentu (NVO) atlases kārtība uz valsts budžeta finansējumu. Jādefinē subjektu loks, kas var būt valsts finansējuma saņēmējs.

Darba grupas pieņemtais lēmums

**Jau pirmajās darba grupas sanāsmēs tika pieņemts lēmums –
izstrādāt vispārīgus MK noteikumus**

Sagatavoti:

- **grozījumi LBFV, iestrādājot deleģējumu vispārīgo MK noteikumu sagatavošanai;**
- **MK noteikumu «Kārtību, kādā piešķir valsts budžeta dotāciju privātpersonām deleģēta pārvaldes uzdevuma veikšanai, kā arī piešķirtā finansējuma izlietošanas kontroles un neatbilstoši izlietotā finansējuma atgūšanas kārtību reglamentē Ministru kabinets» provizoriskā redakcija.**

TM ieteikums – apzināt ministriju un NVO normatīvajos aktos nereglamentētos sadarbību veidus

Nemot vērā ministriju norādes, ka normatīvajos aktos nav noteikti visi ministriju un NVO sadarbību veidi, TM ieteikums darba grupai - apzināt tos ministriju sadarbību veidus ar NVO, kurus ministrijas uzskata par normatīvajos aktos nereglamentētiem.

Darba grupas lēmums par informācijas pieprasīšanu (turpmāk – aptauja) no nozares ministrijām par to piešķirtajiem valsts budžeta līdzekļiem NVO 2011., 2012.gadā, kuri nav raksturojami kā valsts pārvaldes uzdevumu deleģēšana, nav klasificējami kā iegādāto preču vai pakalpojumu apmaksā un nav saistīti ar ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pakalpojumu īstenošanu.

Aptaujā identificētās problēmas

Ministriju dažādā izpratne par sadarbību ar NVO:

- **Nozaru ministrijās nav definēti konkrēti uzdevumi, kurus tās vēlas deleģēt privātpersonām;**
- **Nav definēti kritēriji, pēc kuriem tiktu atlasīti pretendenti valsts pārvaldes uzdevumu veikšanai un valsts budžeta finansējuma saņemšanai;**
- **Nav pietiekamas uzraudzības par piešķirtā finansējuma faktisko izlietojumu atbilstoši mērķim.**

Aptaujā izteiktie problēmu risinājuma varianti

- Ietvert deleģējumu LBFV MK noteikumu izstrādei;
- Izstrādāt valstī vienotus MK noteikumus – publiskot pieejamā finansējuma saņemšanas iespējas noteiktam mērķim visām privātpersonām;
- Ļaut katrai nozares ministrijai izstrādāt savai nozarei specifiskus kritērijus, kurus ņemt vērā pretendentu izvērtēšanā;
- Publiskot datus par uzdevumu izpildei izvēlēto pretendentu un piešķirtā finansējuma apjomu;
- Informēt sabiedrību par finansējuma faktisko izlietojumu.

KNAB viedoklis

- Saskaņā ar LBFV dotācijas ir budžeta līdzekļi, kurus piešķir citiem budžetiem, komersantiem, biedrībām un nodibinājumiem, kā arī citām institūcijām normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, lai nodrošinātu valsts vai pašvaldību funkciju uzdevumu izpildi.

Valsts budžeta finansējums var tikt piešķirts tikai deleģētu valsts pārvaldes uzdevumu veikšanai

- Valsts pārvaldes iekārtas likuma (VPIL) 12.pantā ir publisko tiesību līgumu veidi valsts pārvaldes jomā.

TM viedoklis par ministriju sadarbības procesu ar NVO

- VPIL- risina valsts pārvaldes uzdevuma deleģēšanas jautājumu;
- Šīs darba grupas uzdevums – risināt valsts budžeta līdzekļu piešķiršanu, izlietošanu un atskaitīšanos, kad valsts pārvaldes uzdevums ir saņemts;
- Nozaru ministrijas drīkst piešķirt finansējumu NVO tikai VPIL noteiktajos gadījumos un veidos vai, ja tas noteikts gadskārtējā valsts budžeta likumā (šādu lēmumu pieņēmusi Saeima);
- Jābūt caurskatāmam, unificētam valsts budžeta līdzekļu dalīšanas procesam un stingrai atskatīšanās sistēmai par piešķirtā finansējuma izlietojumu.

Darba grupas darbības ietvars

VPIL

tiesiskais rāmis nozaru ministriju sadarbībai ar privātpersonām
(NVO)

Lai nodrošinātu Ministru prezidenta 19.07.2011.rezolūcijā noteikto ar FM 15.01.2013.rīkojumu Nr.13 (iepriekšējais FM 08.08.2011.rīkojums Nr.358) izveidotās

DARBA GRUPAS UZDEVUMI

ievērojot VPIL noteiktās sadarbības formas

LBFV
noteikt deleģējumu
MK noteikumu
izstrādei

Sagatavot MK noteikumu projektu,
nosakot kārtību, kādā privātpersonām valsts pārvaldes deleģētu uzdevumu veikšanai var piešķirt valsts budžeta līdzekļus, šo līdzekļu izlietojumu un kontroli

Šobrīd paveiktais

- **Izstrādāti grozījumi LBFV papildinot LBFV 5.pantu ar četrpadsmito un piecpadsmito daļu:**
- **«(14) Ministru kabinets reglamentē kārtību, kādā valsts budžeta iestādes piešķir valsts budžeta finansējumu privātpersonām valsts pārvaldes uzdevumu veikšanai un uzrauga piešķirtā finansējuma izlietojumu»;**
- **«(15) Termins «privātpersona» šā panta četrpadsmitajā daļā tiek lietots Valsts pārvaldes iekārtas likuma izpratnē».**
- **«Grozījumi LBFV (Nr.581/Lp11) apstiprināti Saeimā 3.lasījumā 2013.gada 4.aprīlī»**

MK noteikumos paredzamie elementi

- **Privātpersona (NVO) var saņemt valsts budžeta līdzekļus tikai valsts pārvaldes deleģētu uzdevumu veikšanai;**
- **Noteikt vienotus principus, pēc kuriem privātpersonas (t.sk.NVO) pretendē uz valsts budžeta finansējuma saņemšanu:**
  - 1. publiskot pieejamā finansējuma saņemšanas iespējas noteiktam mērķim visām privātpersonām;***
  - 2. noteikt papildus iespējas - katrai nozares ministrijai izstrādāt savai nozarei specifiskos pretendentu izvērtēšanas kritērijus;***
  - 3. publiskot datus par uzdevuma izpildei izvēlēto pretendentu un piešķirtā finansējuma apjomu, kā arī par piešķirtā finansējuma izlietojumu atbilstoši mērķiem;***
  - 4. noteikt vienotu atskaitīšanās kārtību visiem, arī gadījumos, kad valsts budžeta līdzekļi tiek piešķirti atbilstoši Saeimas deputātu priekšlikumiem.***

Finansējuma ieplānošana gadskārtējā valsts budžeta likumā

- Par nozari atbildīgā ministrija izvērtē nozares prioritātes, politikas plānošanas dokumentos noteiktos attīstības virzienus, un sadarbošanās ar NVO (privātpersonām) nepieciešamību un efektivitāti
- Esošā sadarbība ar NVO (privātpersonām) ir iekļauta valsts budžeta «bāzes izdevumos» (turpinās no iepriekšējiem gadiem)
- Finansējumu pieprasījumu jaunajai sadarbībai ar NVO (privātpersonām) nozares ministrija iekļauj savu Jauno politiku iniciatīvu sarakstā, gadskārtējā valsts budžeta likuma projekta sagatavošanas procesā, norādot plānotos sasniedzamos rezultātus šīs sadarbības ietvaros
- MK centralizēti lemj par nozaru ministriju Jauno politikas iniciatīvu iekļaušanu gadskārtējā valsts budžeta likuma projektā
- Saeimā, izskatot MK iesniegto gadskārtējā valsts budžeta likuma projektu, Saeimas deputāti var iesniegt priekšlikumus par finansējuma piešķiršanu

Turpmākā rīcība

- **Sagatavot MK noteikumu projektu atbilstoši LBFV 5.panta četrpadsmitajā un piecpadsmitajā daļā noteiktajam;**
- **MK noteikumu projektu izsūtīt darba grupai izvērtēšanai un priekšlikumu iesniegšanai;**
- **Izsludināt MK noteikumu projektu Valsts sekretāru sanāksmē un iesniegt to MK paredzētajā termiņā.**